

Jaarverslagenanalyse 2016 Accountantskosten zorgsector

oktober 2016

Intrakoop, de inkoopcoöperatie van de zorg

i.s.m.

 Marlyse
research & analytics

1. Samenvatting

1.1 Inleiding

Intrakoop heeft een analyse uitgevoerd op de accountantskosten van zorgorganisaties in Nederland. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen organisaties actief in de cure-sector (ziekenhuizen en revalidatiecentra), verpleging, verzorging en thuiszorg (VVT), de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en de gehandicaptenzorg (GHZ)¹. Het onderzochte aantal zorgorganisaties vertegenwoordigt 97% van de totale omzet in deze vier deelsectoren van de zorg. Uitzondering hierop zijn enkele – doorgaans kleinere – organisaties die hun accountantskosten niet publiceren of waarvan de cijfers onvolledig zijn.

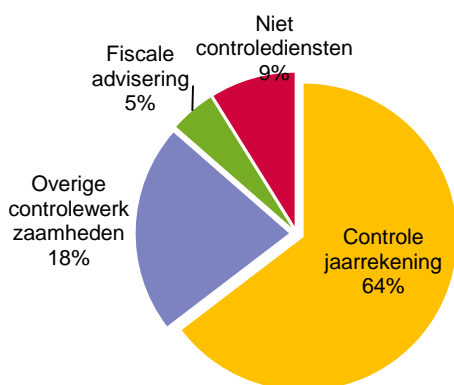
De analyse is uitgevoerd op basis van 683 bruikbare jaarverslagen over het jaar 2016 met vergelijkende cijfers over 2015. Bij de analyse is gebruik gemaakt van gegevens uit de gepubliceerde jaarrekeningen en DigiMV (bron: CIBG, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, bewerkt en beschikbaar gesteld door Intrakoop).

¹ De accountantskosten van ZBC's en overige zorgorganisaties (bijv. medisch diagnostische centra) zijn niet in deze analyse meegenomen.

1.2 Accountantskosten 2016

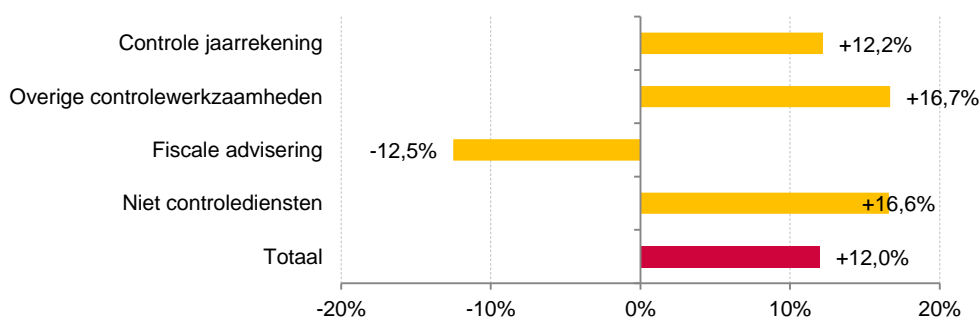
De onderzochte organisaties geven in 2016 in totaal € 87 mln. uit aan accountantsdiensten. Circa twee derde (= 64%) van de totale accountantskosten betreft kosten voor de controle van de jaarrekening.

Figuur 1.1 *Verbijzondering accountantskosten*

Ten opzichte van 2015 is sprake van een sterke toename van de totale accountantskosten met +12,0%. Het zijn vooral de kosten voor niet-controlediensten en de overige controlewerkzaamheden die met een stijging van respectievelijk +16,6% en +16,7% hieraan bijdragen. De zorg ziet de kosten voor controle van de jaarrekening eveneens stijgen in 2016, en wel met +12,2%. De kosten voor fiscale advisering daarentegen zijn gedaald met -12,5%.

Figuur 1.2 *Ontwikkeling accountantskosten 2016-2015*

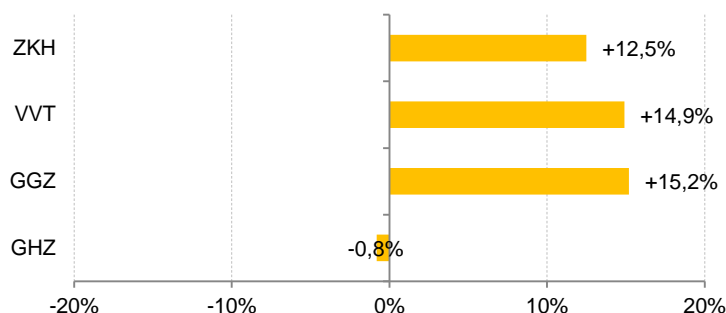
De verklaring voor de toenemende accountantskosten in de zorg is vooral zichtbaar in de GGZ en de ouderenzorg (VVT) en is daar vooral het gevolg van hogere uitgaven aan de zgn. ‘overige controle werkzaamheden’. De toename van de kosten in de GGZ wordt verklaard door onduidelijkheid over declaraties en de ondersteuning van accountants bij het zelfonderzoek van GGZ-organisatie naar de

eigen declaraties. Organisaties in de ouderenzorg hebben sinds de overgang naar de WMO en de overgang van de wijkverpleging naar de Zorgverzekeringswet te maken met een toename in het aantal contractpartijen - van enkele zorgkantoren naar tientallen, of soms zelfs meer dan honderd gemeenten - die vragen om een financiële verantwoording. Dit heeft geleid tot een toename van de dienstverlening door accountants. De GGZ en de VVT zien de accountantskosten hierdoor stijgen met respectievelijk +15,2% en +14,9%. Een deel van deze werkzaamheden over eerdere jaren is bovendien pas gefactureerd in 2016.

De ziekenhuizen zien hun totale accountantskosten stijgen met +12,5%. Een mogelijke verklaring voor deze stijging is dat in vergelijking met 2015 accountants in 2016 een grotere rol hebben gehad bij het zelfonderzoek naar declaraties.

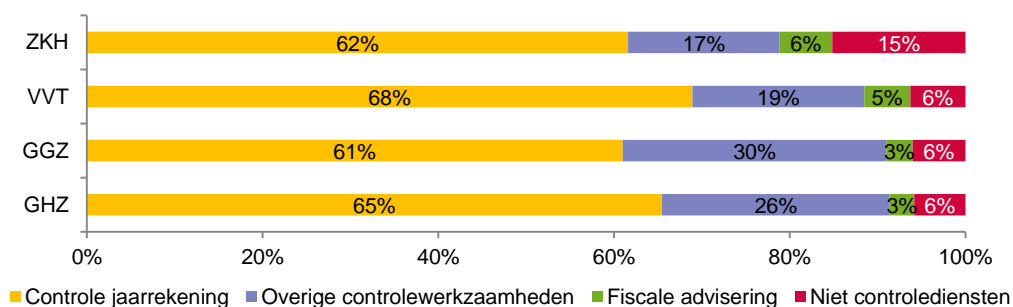
De gehandicaptenzorg laat daarentegen een afwijkend beeld zien. De organisaties in deze sector zien hun uitgaven aan accountantsdiensten in 2016 licht dalen (-0,8%) mogelijk doordat de gehandicaptensector relatief stabiele financiële resultaten en een gezonde vermogensposities laat zien.

Figuur 1.3 Ontwikkeling accountantskosten 2016-2015 per deelsector

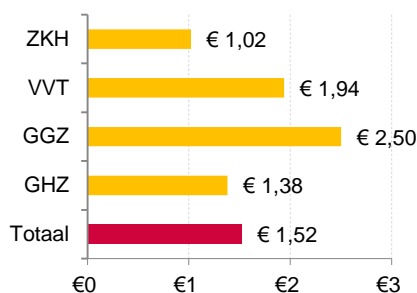
Het percentage dat zorgorganisaties kwijt zijn aan controle van de jaarrekening ligt bij alle vier de deelsectoren tussen de 60-70% van de totale accountantskosten. De GGZ kent met 30% een hoog aandeel overige controlewerkzaamheden.

Figuur 1.4 Verbijzondering accountantskosten per deelsector

Een gemiddelde zorgorganisatie heeft in 2016 € 127.000 betaald aan accountantskosten: zo'n € 1,52 per € 1.000 omzet. GGZ-organisaties zijn gemiddeld het duurst uit: zij betalen als gevolg van extra controles op declaraties gemiddeld € 2,50 aan accountantskosten per € 1.000 omzet.

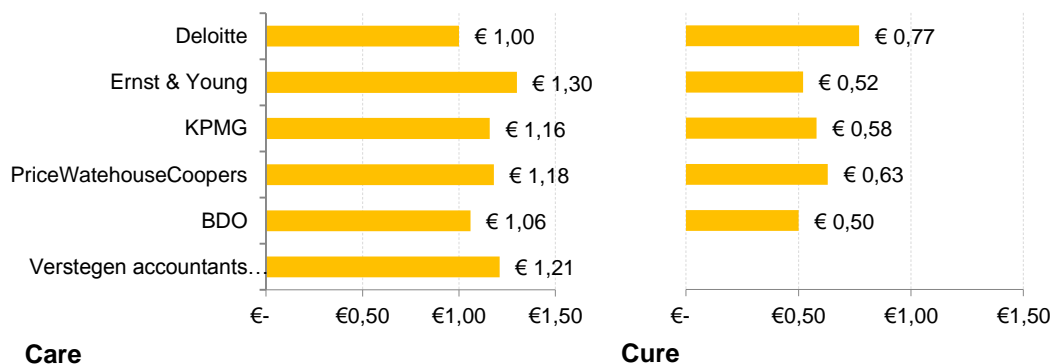
Figuur 1.5 Gemiddelde totale accountantskosten per € 1.000 omzet, per deelsector

De gemiddelde kosten per € 1.000 omzet liggen in de care hoger dan in de cure-sector². Dit wordt vooral verklaard door de hogere omzet van ziekenhuizen.

Van de zes grootste accountants – die samen 94% van de totale accountantskosten vertegenwoordigen – laat Deloitte in de cure gemiddeld de hoogste kosten voor controle van de jaarrekening per € 1.000 omzet zien. Daarentegen zijn de uitgaven in de care voor Deloitte juist relatief het laagst.

Figuur 1.6 Gemiddelde kosten voor controle jaarrekening per € 1.000 omzet, per accountant³

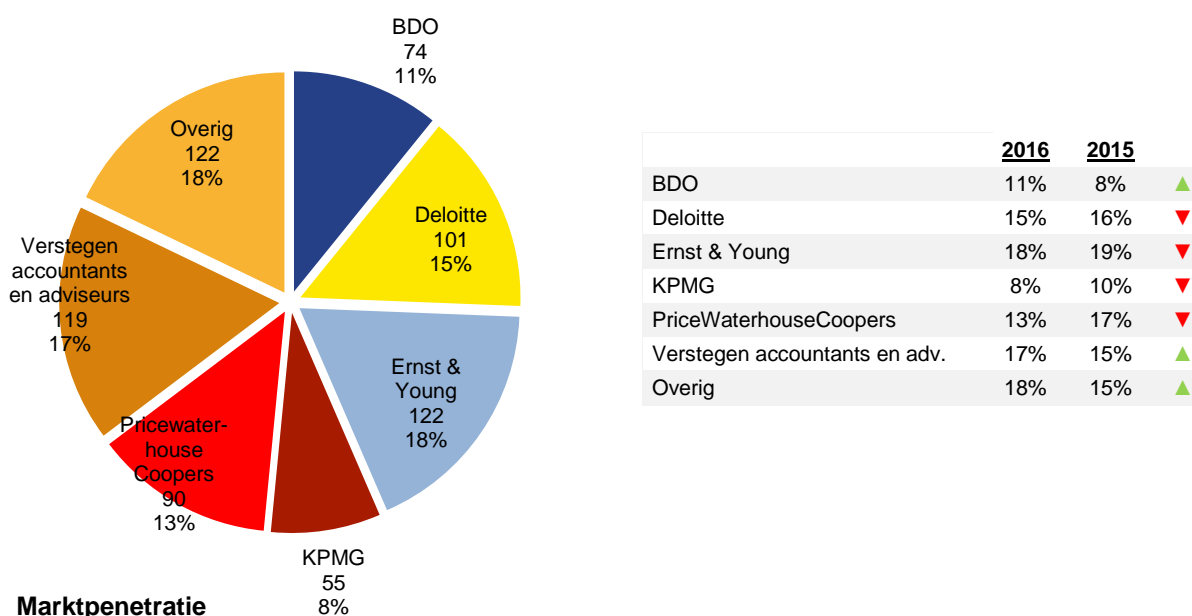
² Om de vergelijkbaarheid te verhogen zijn in de cure de revalidatiecentra buiten beschouwing gelaten. In de care zijn de allerkleinste en de grootste organisaties niet meegenomen (NVTZ-omzetklassen € 0-25 mln. en € 300 mln. of meer).

³ Van Verstegen accountants en adviseurs zijn in de cure onvoldoende gegevens beschikbaar.

1.3 Marktaandeel en –penetratie

Ernst & Young is in de onderzochte sectoren de accountant met de meeste opdrachtgevers: 122 van de onderzochte zorgaanbieders maken gebruik van de diensten van ‘EY’, gevolgd door Verstegen accountants en adviseurs (119 opdrachtgevers) die vooral actief zijn in de care-sector. Van de grote vier internationaal opererende accountants⁴ kent KPMG met 8% een betrekkelijk lage marktpenetratie in de zorgsector. De ‘big four’ bedienen samen bijna 54% van de totale sector: een percentage dat iets lager is dan in 2015 (toen: 61%). Verstegen en BDO kennen respectievelijk een marktpenetratie van 17% en 11% en zien hun aandeel stijgen ten opzichte van 2015. De overige accountants zijn actief bij 18% van de onderzochte deelsectoren.

Figuur 1.7 Marktpenetratie accountants in zorgsector⁵

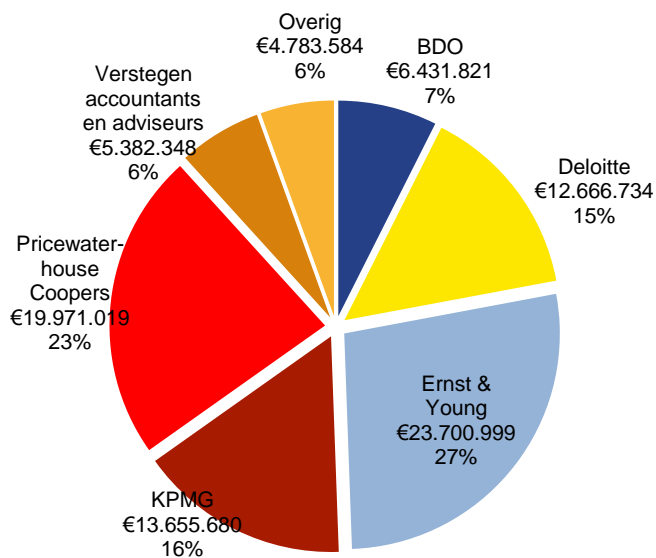

⁴ Deloitte, Ernst & Young, KPMG en PWC.

⁵ Marktpenetratie: percentage van het totaal aantal zorgorganisaties. In deze grafiek wordt ook het aantal opdrachtgevers getoond in de onderzochte deelsectoren.

De top-5 grootste zorgorganisaties met een omzet vanaf € 1 mld. wordt verdeeld onder PWC (2x), Ernst & Young (1x) en KPMG (2x). Ernst & Young heeft met 27% het grootste marktaandeel. KPMG heeft – gevolgd door PWC – gemiddeld de grootste opdrachtgevers, als wordt gekeken naar de omzet die zij behalen bij hun klanten. Verstegen Accountants kent een relatief laag marktaandeel bij een hoge marktpenetratie: de opdrachtgevers van Verstegen Accountants zijn gemiddeld kleiner van omvang, mede omdat zij vaker actief zijn in de care sector.

Figuur 1.8 Marktaandelen accountants in zorgsector⁶

Marktaandelen

⁶ Marktaandeel: percentage van de totale accountantskosten van de zorgorganisaties. In deze grafiek wordt ook de omzet getoond in de onderzochte deelsectoren.

© 2017 Intrakoop. Overname of reproductie van de inhoud van deze rapportage, op welke wijze dan ook, is uitsluitend toegestaan met bronvermelding 'Intrakoop: Jaarverslagenanalyse Zorgsector 2016'. Het gegevensbestand dat ten grondslag ligt aan deze rapportage is voor geïnteresseerden tegen vergoeding opvraagbaar.